

De casu quodā vtiliter resoluto

fm cuiuslibet fantasiā. **P**onam corā oculis bellū aliquod mortiferū licitū tñ. vbi mille hoies trucidāt. **A**tendā siml. q̄t z quanti sunt viri ecclesiastici. quoz actōnes potuerunt dici cause per accidens talis cedis. alter dedit consiliū q̄ patria defenderet vi armata. alter predicauit z hortatus est milites viriliter agere. alter pecunias aut cibos ministravit aut forsan arma dedit. z tālia sine numero potuerunt fieri etiā p̄ ecclesiasticos. absq̄ quibz auxilia/ toribz vel hortatibz/ forte bellū nō fuisset. **D**ecimatertia. **C**onsiderandū igitur q̄ hec consequētia nō valet. **I**ste fuit causa p̄ accidēs mortis vel mutilatōis alicui⁹ hominis. ergo ipse est homicida vel irreglaris. **S**imiliter fieret applicatio ad materiā excoicationū pro tollēdis multozum scrupulis in p̄ticipatōe vel cōsilio. sed h̄ melius sep̄atim poterit declarari. **D**ecima quarta. **C**oncludēdo sub correctiōe melius sententiū videt q̄ ex p̄dicto casu sic cōsiderato/ nō est dicenda irreglaritas fuisse cōtracta neq̄ p̄tīm p̄missuz. **C**o rollariū pro regula. **E**lici tandē potest ex p̄missis p̄ modū regule. q̄ irreglaritas cōtrahit ex homicidio vel mutilatiōe z non aliter/ q̄n occidens vel mutilās/ fecit actū ex quo nata est de p̄ se vel vt cōiter seu probabiliter seq̄ mors hominis seu mutilatiō. siue talis actus sit licitus/ p̄nt in iudicibus z belligerātibz/ p̄ republica. siue sit illicitus de genere vel ex intentiōe. **V**idēt enī q̄ ista notificatio sit sufficiens tā ap̄d theolōgū q̄ ap̄d iuristā. **N**isi forte iurista aliq̄s ponat aliquā h̄mōi irreglaritatem fundatā a legislatore/ propter solū terrorem incutiendū hominibz. z nō rōe delicti. nec ratōe misterij. quo casu talis difficulter poterit distinguere casus aliquos generaliter. p̄ q̄s diceret p̄trahi irreglaritatem ex homicidio. z p̄ alios oīno siles vel grauiores non cōtrahi. **F**init

Casus quidā pul
cre z vtiliter resolutus p̄ Joh. de gerson.

Quidā scholaris parisiē au diuerat ex fama volāte q̄ falsarij litteraz applicarū vel de iure vel alias de facto erāt excoicati. **S**cholarī isti parisi

us existētī allata est de curia romanayna

gratia expectatiua in qua erat incorrectō in orthographia vnius vocabuli vbi pro littera e ponebat littera o. **S**cholaris iste erat scrupulosus. z timebat corrigere vocabulū illud p̄pter censurā apostolicā. nihilomin⁹ corripit ipsum solūmodo discōtinuando litterā o. z faciendo de ipsa e plenem tractū canipuli. z erat correctio imperceptibilis. **P**ostea scholaris iste ad cautelā z pro pacificatiōe scrupuli/ confessus est cuidā idoneo sacerdoti. qui sacerdos dixit sibi q̄ talis correctō nō erat falsatio littere apostolice sed emendatio. **E**t quo tempe scholaris iste fuit satis pacificatus in sua consciētia. **T**andē labentibus aliquibus tempibus scholaris iste p̄ motus est ad sacerdotiū/ et celebrauit fere per triennium. nullū faciens scrupulū de ista materia/ donec studendo summā confessorū inuenit ibi que sequūtur. **H**ostien. li. v. **R.** x. de crimine falsi pa. ij. qualiter sub pa. porro sed hodie. **H**odie inq̄t preceptum est q̄ litteris domini pape nec in magno nec i modico audeat quis manū imponere. etiam vnicā litterā vel punctū vnicum corrigendo. exceptis officialibz quibz hoc cōmissum est. alioquin manū apponens ex canone lato in curia ipso facto sententiā excoicationis incurrit. q̄ nō potest p̄ aliquē citra sedē apostolicam relaxari. **Q**uapropter querit vtrū propter istam constitutiōem dictus scholaris incurrerit sententiā excoicationis z consequēter irregularitatem immiscendo se diuinis? **D**e ista questiōe quidā ad pauca aspicientes. vel nimis ruditer sentientes dixerūt primo super hoc verbo. manū apponere. deinde sup̄ h̄ vbo corrigēdo. **S**uperiores tamen litterati quibz est epileya moraliter cōmissa iudicialiter vel doctrinaliter/ necnō theologi/ p̄sertim licentiatī. z in foro conscientie habentes gnomiam. hoc est virtutem superiorem interpretatiuam secundum leges diuinas et eternas. dicerent iudicio meo q̄ hec verba debent intelligi prout includunt in sua ratiōe seu significatiōe formali deformitatem z maliciā. hoc est q̄ talis appositō vel correctio facta sit ex malicia vel cōceptu. **A**lioquin cadūt puri litterales z rudes in inueniētia z absurditates plimas vt q̄ recipiens bullam apostolicam z manu correctans z eam scholaribus suis exhibēs

team punctuans p exemplari incurreret
 hac sententia / & ita de similibus incoveniē
 tib⁹ / que parmenides nunq̄ vidit iuxta
 verbū aliorū. Unde sicut in excoimuni
 catione percutientū clericos supponitur
 q̄ hoc fiat suadere diabolo / & sicut in apo
 calipsi & in simbolo nyceno. & i dionisio
 de diuinis noibus. dum ponit q̄ nihil li
 ceat addere vel diminuerē / dicitur exposito
 res concorditer / intelligēdū esse q̄ hec ad
 ditio vel diminutio nō fiat ad corruptio
 nem principalis intellectus spūs sancti.
 ita accipiendū est in proposito. Addēdo
 q̄ excoimunicatio nullo mō ferri potest ni
 si in cōrumacē. Nullus autē est cōrumacē
 nisi agat ex contemptu dei & ecclesie. Hic
 autem cōemptus nō fit nisi a sciente ve
 re vel interpretatiue. & qui dū scit nō est pa
 ratus audire ecclesiam. Doctores theolo
 gi nominati doctor subtilis in quarto re
 probat ex hac radice tantā multiplicatō
 nem excoimunicationū / presertim late sentē
 tie. attendētes q̄ potestas ecclesiastica data
 est in edificatiōem nō in destructiōem & la
 queū inextricabilem animaz. Quis enī
 diceret q̄ aliquis prelatus ex motu capi
 tis sui ferens excoimunicatiōem de rebus
 indifferentib⁹ / vel etiam bonis de genere
 vt q̄ leuans festiua vel dans hoī elemosi
 nam. excoimunicatōez incurreret ipso facto. to
 lerandus esset & audiendus? Sic in pro
 sito. quia prorsus idifferēs est tenere bul
 lam pape. bene vel male scilz ad reuerenti
 am bene. vel ad contemptum male sic ad
 alios fines bonos vel indifferentes. bene
 vel indifferenter. Attento deniq̄ q̄ nō est
 contemptus verus vel interpretatiuus vbi
 nō est obligatio sciendi / prout euenit in
 cōstitutōibus pure posituius apud maxi
 mā hominū multitudinē vbi ignorantia
 excusat / presertim apud deum. Alioquin
 quilibz essz obligatus esse summ⁹ iurista
 immo plus q̄ summus qui sciret omnes
 p̄stitutiōes summorū p̄rificū & aliorū scri
 ptas & non scriptas. Possent et expediret
 hec inconuenientia latius deduci contra
 imponētes iugum graue hominibus qd
 nec ipsi digito mouere volunt. nec eorūz
 patres et filij ferre potuerunt. Hoc vnum
 ad presens questū dico q̄ circumstantijs
 attentis non est habendus scrupulus. tā
 q̄ de excoimunicatiōe late sententiē. que
 deinceps prohibere debeat a celebratiōe

missarum & similitū. **N**ihilominus quia
 abundās cura nō nocet / si discreta nō
 fatua sit / habeat scrupulosus tales animi
 preparatiōem q̄ vbi etiam aliter aut secu
 rius agendum sibi monstraret proponit
 hoc se facturum. **F**init.

Item ab eodē do
 mino cancellario circa materiā excoimu
 nicationū et irregularitatum. &c.

Prima consideratio.

Contemptus
 clauium ecclesiasticarū / causat
 quasi formalit̄ et principali
 ter / excoimunicatiōis vel irre
 gularitatis detrimentū. Sic enim solent
 p̄muniter domini iuriste dicere q̄ irregu
 laritas contrahit / dum aliquis excoimu
 nicatus / se immiscet sacris / in cōemptuz
 clauū. Fundatur autē hec consideratio
 principaliter ex illa lege euāgelica. **M**at
 th. xviij. **S**i peccauerit in te frater tuus. &c.
Sequitur. **H**ic ecclesie. **S**i ecclesia non
 audierit / sit tibi sicut ethnicus & publica
 nus. **S**ecunda. **C**ontemptus clauū
 um / potest interuenire multipliciter in ali
 quo. **U**no modo directe & causalit̄ & hoc
 proprie dicitur fieri ex cōemptu quādo scz
 cōemptus est causa actionis / principa
 lis. ita q̄ nō fieret actio nisi esset ad con
 temptū clauū. quē ad modū si quis dicat
 episcopo excoimunicanti. **E**go in despe
 ctum vestri / et vestri precepti nihil agam
 illius quod iubetis. **A**lio modo fit contē
 ptus implicite. quia videlicet est contu
 macia in obedientia. q̄ quis non ex inobedi
 entia vel propter nō obedire. sed propter
 aliquid aliud delectabile vel vtile / aliq̄s
 peccat contra prelati iussione. **T**ertio mo
 do dicitur cōemptus interpretatiue. om
 nis voluntaria trāsgressio cuiuscunq̄ p̄
 cepti. et isto modo reperitur cōemptus in
 omni peccato presertim mortali. directe
 vel indirecte. vere vel interpretatiue. **T**er
 tia. **C**ontemptus primo modo / rōnabi
 liter demeret excoimunicatiōez & conseq̄n
 ter irregularitatē. **S**imilit̄ & secundus dū
 iungit contumacia. **S**ed tertio cōemptus
 nō semp est excoimunicatiōis ecclesie / nec
 cōsequenter irregularitatis / demeritori⁹.
Dicit ecclesie notanter. quia omnis pec
 cans mortalit̄ / ē a deo & apd deū excoicat⁹